

Quicksan Wet natuurbescherming

Klimaatbuffers 1-5 Land van Maas en Waal

Concept versie 1

[REDACTED], 20 april 2023

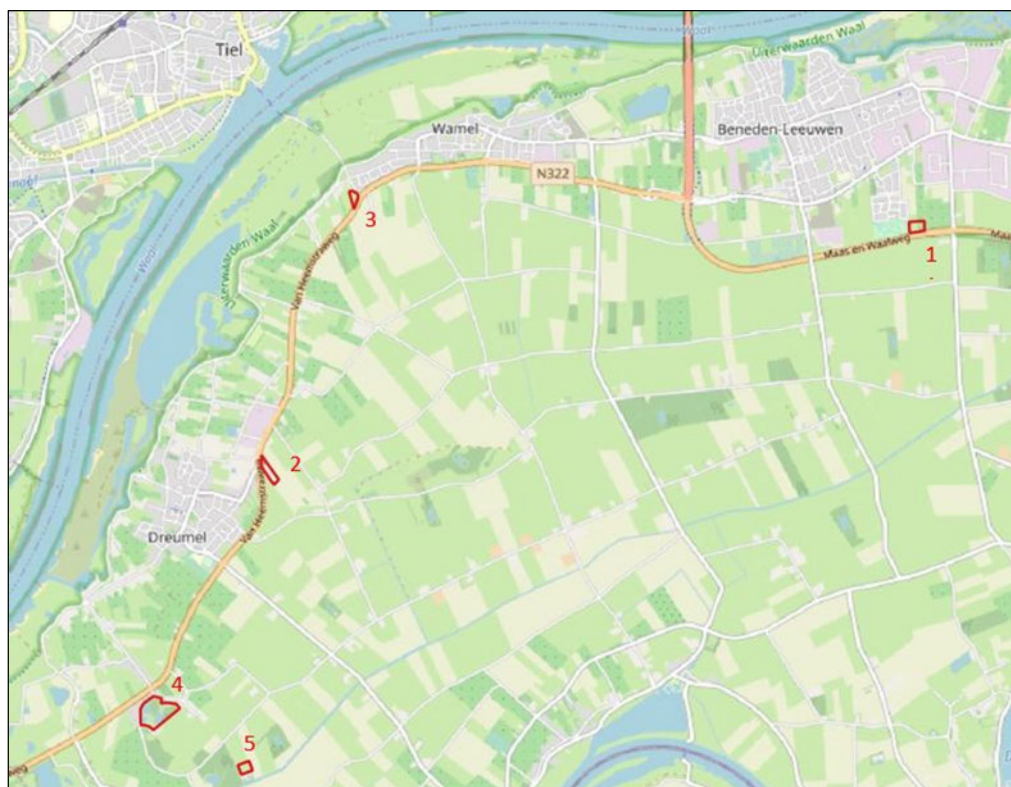
ken
choon water

Inleiding

Waterschap Rivierenland is voornemens klimaatbuffers aan te leggen in het Land van Maas en Waal. Deze buffers moeten tijdens (heftige) regenval water vasthouden om wateroverlast in het gebied te voorkomen. Het hoofddoel is dus om extra water vast te kunnen houden in het systeem en minder als waterberging bij water tekort.

Het aanleggen van deze waterbuffers dient in overeenstemming met de Wet natuurbescherming plaats te vinden. Er is op 16 februari, 8 maart en 15 april 2023 door ecologen van Waterschap Rivierenland een veldbezoek aan vijf locaties (figuur 1) gebracht waarbij op basis van met name aanwezig biotoop en veldsporen (in combinatie met brononderzoek) een inschatting is gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- of plantensoorten. Verder is gekeken naar eventuele effecten op Natura 2000-gebieden en/of delen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Figuur 1. Ligging van de vijf locaties.

Locatie 1 – Beneden-Leeuwen, Veesteeg

Plangebied

Dit terrein is gelegen ten zuiden van Beneden-Leeuwen, tegen de Maas en Waalweg en tussen de wijk Leeuwse Veld en de weg Veesteeg. Het bestaat uit een perceel grasland en een perceel akkerland, gescheiden door een watergang en een houtsingel met vooral elzen. Ten oosten van het gebied ligt tot aan de Veesteeg akkerland. Ten westen ligt een park met een meanderende watergang en met riet en struiken begroeide oevers. Ten zuiden en westen van het plangebied loopt een A-watergang, centraal en aan oost- en noordkant loopt een B- of C-watergang. De rij elzen aan de oostkant van het plangebied is in maart 2023 verwijderd.

Figuur 2. Ligging van locatie 1.

Figuur 3. Indruk van locatie 1, links het westelijke deel, rechts het oostelijke deel.

Werkzaamheden

De werkzaamheden hebben tot doel water vast te houden bij wateroverlast. Voor de inrichting is nog geen definitief ontwerp gemaakt. Hierbij zal mogelijk het linkerdeel meanderende watergangen krijgen of een rabattenstructuur en het rechterdeel een waterplas met jaarrond water.

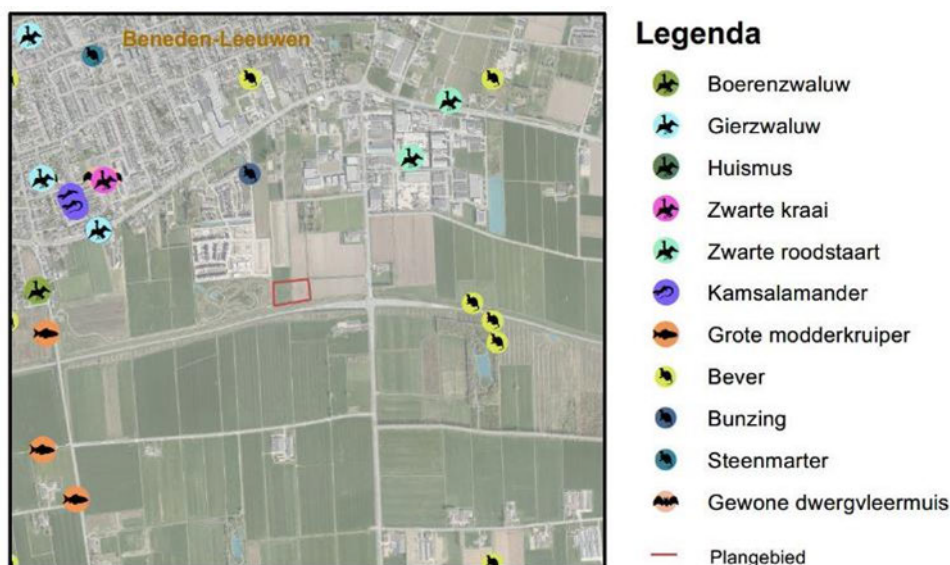
Quicksan soorten

Brononderzoek: rapporten

Voor de naastgelegen nieuwbouwwijk Leeuwse Veld is door Ecolybrum in 2022 een natuurwaarde onderzoek uitgevoerd naar steenuil, gierzwaluw, huismus en boomvalk, kleine marters, poelkikker, kamsalamander en grote modderkruiper, met als conclusies aantasting van leefgebied/verblijfplaats van steenuil en torenvalk. Ook is er een exemplaar van de poelkikker aangetroffen. Aan de randen ervan zijn meerdere locaties met steenuilterritoria aangetroffen (Econsultancy 2021). Een territorium ligt nabij het plangebied rond Spijkerstraat 8 waarbij het plangebied op de rand van het foerageergebied zou kunnen liggen. Grasadvies heeft in 2021 voor het terrein ten oosten van het plangebied (Veesteeg-Zuid) een quickscan uitgevoerd waarbij geconcludeerd is dat enkel effecten op broedvogels mogelijk waren en mogelijk op een vleermuisvliegroute ter hoogte van de meest zuidelijke watergang indien er 's nacht licht zou worden gebruikt. Ook zou deze watergang geschikt zijn voor passerende modderkruipers.

Blom Ecologie heeft in 2017 onder andere aan de noordzijde van het park aanwezige watergangen (electrisch) bevestigd, waarbij diverse vissoorten zijn gevangen maar geen grote modderkruiper of andere beschermde vissen (wel o.a. kleine modderkruiper en bittervoorn). In een aanvullende rapportage van dit bureau wordt op basis van dat visonderzoek de aanwezigheid van poelkikker eveneens uitgesloten.

Brononderzoek: NDFF

Figuur 4. Waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen tien jaar binnen een straal van ca. 1 km van het plangebied (bron: NDFF).

Veldonderzoek en mogelijke aantasting beschermde soorten locatie 1.

Locatie 1	Mogelijk aanwezig	Toelichting	Aantasting
<i>Zoogdieren</i>	Leefgebied kleine marters (wezel, hermelijn of bunzing) rond elzenrij.	Kleine marters niet uit te sluiten.	Mogelijke aantasting foerageergebied of verblijfplaatsen. Compensatie middels 70-100m heggen en werken buiten periode 15 maart tot 1 september.
<i>Vleermuizen</i>	Verblijfplaatsen geen Vliegroule aan zuidkant mogelijk	Geen geschikte bomen of gebouwen voor verblijfplaatsen	Nee, mits niet 's nachts wordt gewerkt.
<i>Vogels</i>	Nesten mogelijk aanwezig in weiland, akkers, slootoevers en rij elzen.	Algemene broedvogels	Ja, indien aanwezig aantasting of verstoring Werken buiten broedseizoen of eerst nestgelegenheid ontnemen of vogelcheck.
<i>Reptielen en amfibieën</i>	Poelkikker, kamsalamander	Poelkikker aangetroffen in Leeuwense Veld en mogelijk aanwezig in sloten rondom plangebied.	Nader onderzoek poelkikker en kamsalamander in alle aangrenzende watergangen.
<i>Vissen</i>	Grote modderkruiper	Is in sloot in / rond gebied niet uit te sluiten.	Indien sloten in plangebied worden aangetast dan aantasting leefgebied mogelijk. Nader onderzoek grote modderkruiper in alle aangrenzende watergangen.
<i>Planten</i>	Nee	Betreft voedselrijk intensief akker en grasland.	Nee
<i>Ongewervelden</i>	Nee	O.b.v. ontbreken waarnemingen NDFF, rapporten en door kale bodems.	Nee

Locatie 2 – Dreumel, Margrietstraat

Plangebied

Dit betreft een waterrijk perceel met een houtsingel aan de oostkant en knotelzen en rabatten in het centrale deel. Aan de noordzijde ligt een poel omgeven door wat bomen. In het gebied staat een ooievaarspaal en er is sprake van een steenuilkast en wat nestkastjes in de houtsingel. Ook is er een ijsvogelwand aan de zuidrand van het rabattendeel.

Figuur 5. Ligging van locatie 2.

Figuur 6. Indruk van locatie 2.

Werkzaamheden en planning

Er is een voorlopig ontwerp (figuur 7) waarbij o.a. meer ruimte voor water zal worden gecreëerd en mogelijkheden voor vissers. Tussen de rabatten worden de watergangen opgeschoond. Overwogen wordt het rabatten deel door te trekken naar het noordelijk deel i.p.v. de aanleg van meer open water.

Voorlopig ontwerp locatie 2 Dreumel

Ontwerp:

- Verdiepen huidige waterberging tot waterplas en verbinden met oostelijk gelegen watergang.
- Landschappelijke inpassing middels rietoevers, nvo, en langgerekt eiland met zachthout bosschage dat bij hoog water overstroomd
- Zichtlijnen vanaf N322 op waterplas, geen hoogopgaande beplanting westzijde waterplas
- Westzijde bestaande aansluiting op landschap met houtsingel langs noordwest-zuidwest watergang.
- Gebied toegankelijk maken voor visclub 't Snoekje
- Parkeren op gras
- Aanleggen informele visplekken in het gras, rietvrije oever, ca. 1x1 m
- Zuidzijde steilrand/zandheuvel t.v.b. oeverwaluw, opening naar noorden, vrije aanlegroute over water
- Thermorefugio in waterplas, verdieping waterbodem naar 1,5 m
- Vissenbossen in verdiepte deel plas
- Zachthout bosschage, rietoever, vissenbossen en kruidenrijk gras: vergroten biodiversiteit
- Beheer en onderhoud waterplas middels maaiboot
- Bestaand onderhoudspad westzijde en oostzijde waterplas behouden, tevens ontsluiting visplekken

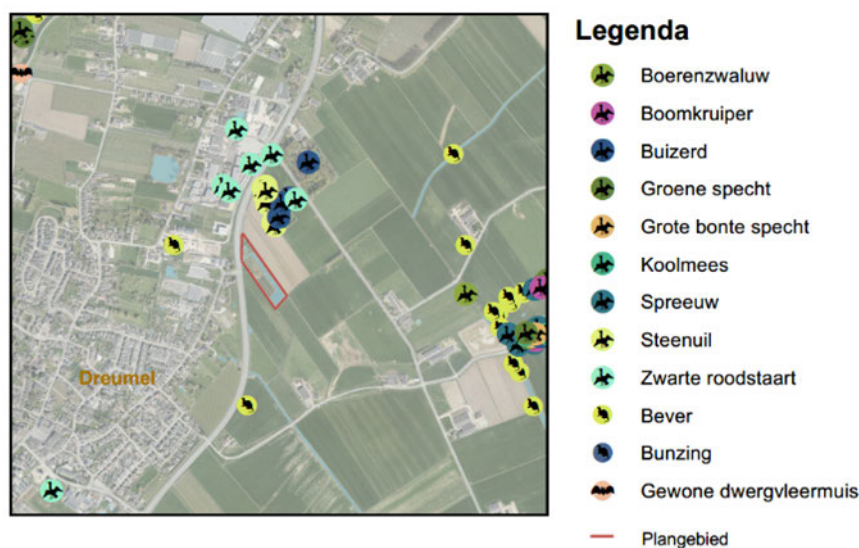

Figuur 7. Voorlopig ontwerp locatie 2.

Quickscan soorten

Brononderzoek: rapporten niet bekend.

Brononderzoek: NDFF locatie 2

Figuur 8. Waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen tien jaar binnen een straal van ca. 1 km van het plangebied (bron: NDFF)

Veldonderzoek en mogelijke aantasting beschermde soorten locatie 2.

Locatie 2	Mogelijk aanwezig	Toelichting	Aantasting soorten
Zoogdieren	Bever, kleine marters.	Knaagsporen bever, mogelijk beverholen en leefgebied kleine marters.	Mogelijk aantasting leefgebied kleine marters en verstoring bevers. Nader onderzoek beverholen en directe compensatie leefgebied kleine marters middels elzen/knotwilgen/struweel plus werken buiten periode 15 maart - 1 september.
Vleermuizen	Geen verblijfplaatsen, waarschijnlijk wel foerageergebied.	Geen geschikte bomen of gebouwen.	Gebied kan na ingreep nog steeds als foerageergebied worden gebruikt, dus geen aantasting.
Vogels, jaarrond beschermd.	Verblijfplaats steenuil mogelijk aanwezig in nestkast. Ooievaar mogelijk op nest.	In 2022 en 2023 niet bezet door steenuilen, maar spreeuwen. In april 2023 geen ooievaars of voltooid nest.	Door afwezigheid uil en ooievaar geen aantasting leefgebied. Check aanwezigheid uil en ooievaar indien werk na 2023. Indien steenuil aanwezig dan mogelijk aantasting essentieel foerageergebied.
Vogels	Algemene broedvogels.	Aanwezig in en rondom plangebied.	Mogelijk verstoring broedvogels. Werken buiten broedseizoen.
Reptielen en amfibieën	Kleine watersalamander in poel, mogelijk ook kamsalamander, rugstreeppad, heikikker of poelkikker	In overig water door steile oevers en rivierkreeften beschermde soorten niet waarschijnlijk, maar niet uit te sluiten.	Landhabitat beschermde amfibieën in rabatten of houtsingels Nader onderzoek kamsalamander, rugstreeppad, heikikker en poelkikker in gebied.
Vissen	Grote modderkruiper	Niet uit te sluiten in water rondom plangebied.	Er wordt gewerkt in water. Nader onderzoek grote modderkruiper.
Planten	Nee	Betreft voedselrijk intensief gras- en akkerland rondom.	Nee
Ongewervelden	Nee	Steile oevers en rivierkreeft	Nee

Locatie 3 – Veerweg, Wamel

Plangebied

Dit gebied betreft een bestaand nat grasperceel omgeven door een wal van ongeveer een meter hoog. Gezien de aanwezigheid van draadalgien staan de tenen van de wal aan de binnenzijde geregeld blank. Water uit de wijk ten oosten van het gebied wordt afgevoerd naar dit perceel. Bij regenbuien staat het gehele deel hooguit enkele dagen onder water.

Figuur 9. Ligging van locatie 3.

Figuur 10. Indruk van locatie 3, links het gebied onder droge omstandigheden en rechts na een fikse regenbui.

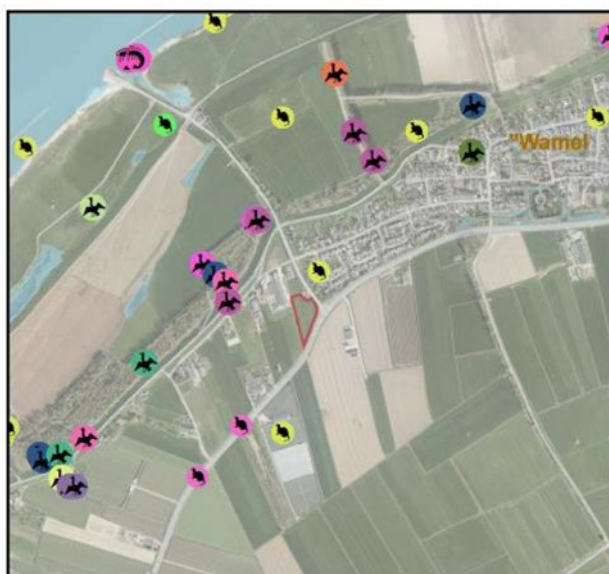
Werkzaamheden en planning

Werkzaamheden: gebied inrichten conform nader definitief te bepalen ontwerp, waarbij er meer ruimte komt voor waterbergend vermogen in het plangebied en mogelijk het aanbrengen van een waterwerende kleilaag. Mogelijk is er ruimte voor biodiversiteitsverhogende maatregelen, zoals struweel op wallen.

Quickscan soorten

Brononderzoek: rapporten niet bekend

Brononderzoek: NDFF locatie 3

Legenda

- Boomklever
- Boomkruiper
- Boomvalk
- Brilduiker
- Buizerd
- Groene specht
- Koolmees
- Ooievaar
- Steenuil
- Zwarte kraai
- Rivierrombout
- Bever
- Das
- Hermelijn
- Plangebied

Figuur 11. Waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen tien jaar binnen een straal van ca. 1 km van het plangebied (bron: NDFF).

Veldonderzoek en mogelijke aantasting beschermde soorten locatie 3.

Locatie 3	Mogelijk aanwezig	Toelichting	Aantasting
Zoogdieren	Leefgebied wezel en hermelijn mogelijk.	Betreft extensief gemaaid grasland en slootoevers, geen opgaande begroeiing of struiken.	Leefgebied kleine marters mogelijk: compensatie leefgebied middels minimaal 50 meter struiken op/nabij wallen en werken buiten periode 15 maart tot 1 september.
Vleermuizen	Verblijfplaats mogelijk in electriciteitshuisjes. Foerageergebied en vliegroutes in omgeving.	Onder dak of in spouw of achter betimmering gebouwtjes.	Mits niet 's nachts wordt gewerkt geen aantasting verblijfplaatsen of vliegroutes. En foerageergebied blijft aanwezig boven water en in omgeving.
Vogels, jaarrond beschermd nest	Verblijfplaats steenuil mogelijk aanwezig in boerderij.	Als water langer dan paar dagen achtereen blijft staan, tast dit mogelijk essentieel foerageergebied steenuil aan.	Indien verblijfplaats aanwezig nabij plangebied dan mogelijk aantasting functioneel leefgebied bij langdurig water. Nader onderzoek steenuil.
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk aanwezig in watergang rondom	Mogelijk verstoring broedvogels. Werken buiten broedseizoen of na vogelcheck.
Reptielen en amfibieën	Geen	Water staat er te kort om interessant te zijn voor amfibieën	Nee
Vissen	Geen	Water is tijdelijk, dus geen vis	Sloten rondom blijven intact, dus nee.
Planten	Nee	Betreft voedselrijk intensief grasland.	Nee
Ongewervelden	Nee	Binnen plangebied alleen tijdelijk water	Nee

Locatie 4 – Oude Maasdijk

Plangebied

Deze locatie bestaat uit drie oude wielen met daartussen verlande grienden met knotwilgen en rietkragen. Verder staan er vooral langs de zuidoostrand relatief hoge bomen, waarvan een deel is afgestorven. Ook zijn er enkele hoogstamboomgaardjes en graslandjes. Rond het gebied loopt een klompenpad en op diverse plekken grenst het aan erven.

Figuur 12. Ligging van locatie 4.

Figuur 13. Indruk van locatie 4.

Werkzaamheden

Er is een concept ontwerp (figuur 14) waarbij met name het geulenpatroon in de grienden hersteld wordt. Daardoor wordt de bergingscapaciteit vergroot en de dikke organische laag verwijderd.

Voorlopig ontwerp locatie 4 Dreumel

Ontwerp:

- Waterplassen verbinden met A-watgang, B-watgang en middels voorde met grienden (bij waterpeil > +3.20 NAP).
- Landschappelijke inpassing waterplassen middels rietoevers en nvo bij Griendweg, middels grienden aan noord- en oostzijde plangebied
- Herstel van de verlande grienden. Uitbaggeren greppels, daar waar nodig onderhoudspaden en klompenpad ophogen
- Indien nodig bijplanten wilgen en elzen op de ruggen.
- Zichtlijnen vanaf de zitplekken op de waterplas vrij houden (geen net)
- Waterplassen toegankelijk maken voor visclub 't Snoekje (gewenst?)
- Verbeteren bestaand klompenpad en uitbreiden met nieuw rondje vanaf de Griendweg, dwars door de grienden heen
- Informatiebord plaatsen bij Kooimolenweg
- Nieuw bankje met zicht op achterste waterplas
- Gras in parkachtige strook langs de Griendweg mag extensief beheer krijgen zodat bloem- en kruidrijk gras ontstaat. De eerste 2 m langs de rijbaan (laanbeplanting) wel intensief maaien.
- Eventueel gehele grienden en waterplassen bruikbaar als waterbergingsgebied. Dan opzetpeil +3.50 NAP toepassen en ophogen perceel Boezemweg 1 (overleg eigenaren)
- Thermorefugio in waterplas, verdieping waterbodem naar 1,5 m (gewenst?)
- Vissenbossen in verdiepte deel plas (gewenst?)
- Wilgen- en elzenhakhout grienden, rietoevers, vissenbossen en kruidrijk gras: vergroten biodiversiteit
- Beheer en onderhoud waterplas middels maaiboot
- Beheer en onderhoud grienden vanaf klompenpaden en onderhoudspad langs de watgang

Figuur 14. Voorlopig ontwerp locatie 4.

Quickscan soorten

Brononderzoek: rapporten

In 2017 is er door Eelerwoude in twee van de vier plassen gevist (electrisch) waarbij geen grote modderkruiper of andere beschermde vissoorten zijn gevangen. Wel snoek, baars, rietvoorn, blankvoorn, kleine modderkruiper en bittervoorn.

Brononderzoek: NDFF

Legenda

- Boerenwaluw
- Boomklever
- Boomkruiper
- Bosuil
- Ekster
- Groene specht
- Grote bonte specht
- Huismus
- Koolmees
- Pimpelmees
- Spreeuw
- Steenuil
- Zwarte kraai
- Zwarte roodstaart
- Kamsalamander
- Grote modderkruiper
- Bever
- Bunzing
- Das
- Wezel
- Gewone dwergvleermuis
- Plangebied

Figuur 15. Waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen tien jaar binnen een straal van ca. 1 km (bron: NDFF).

Veldonderzoek en mogelijke aantasting beschermde soorten locatie 4.

Locatie 4	Mogelijk aanwezig	Toelichting	Aantasting
<i>Zoogdieren</i>	kleine marters bever waterspitsmuis	Wezel, bunzing, hermelijn. Geen beversporen tijdens veldbezoek maar wel volgens NDFF. Waterspitsmuis niet uit te sluiten in watergangen met ondiepe oevers.	Mogelijk aantasting leefgebied / verblijfplaats en verstoring kleine marter, bever en waterspitsmuis. Nader onderzoek naar deze soorten.
<i>Vleermuizen</i>	Ja	In bomen mogelijk verblijfplaatsen en gehele plangebied geschikt als foerageergebied.	Verandering omgeving rond vleermuisbomen kan leiden tot verstoring en kap tot directe aantasting. Nader onderzoek
<i>Vogels</i>	Roofvogels, uilen. Bosuil is waargenomen in bronnen en er hangt steenuilkast op Griendweg 7.	Mogelijk nesten in of tegen gebied. Ransuil, steenuil, bosuil, buizerd.	Nestmogelijkheid in hoge en lage bomen in gebied. Nader onderzoek roofvogels en uilen.
<i>Vogels</i>	Algemene broedvogels	Aanwezig in en rondom plangebied	Mogelijk verstoring broedvogels. Werken buiten broedseizoen. Instandhouden stevig waterriet.
<i>Reptielen en amfibieën</i>	Mogelijk beschermde amfibieën in ondiep water.	Veel vis in enkele wielen vanwege visclub maar mogelijk beschermde amfibieën in ondiepe waterdelen.	Waarschijnlijk indien aanwezig. Nader onderzoek poelkikker, heikikker, kamsalamander.
<i>Vissen</i>	Grote modderkruiper	Niet uit te sluiten in (ondiep) water/sloten.	Waarschijnlijk indien aanwezig. Nader onderzoek grote modderkruiper.
<i>Planten</i>	Nee, wel Japanse duizendknoop (invasieve exoot), noordwestkant.	Veelal gemaaide bermen en grasvelden rondom. In omgeving geen waarnemingen verder.	Nee, wel bestrijden Japanse duizendknoop (is in gang gezet, april 2023).
<i>Ongewervelden</i>	Nee	Platte schijfhoren of andere beschermde ongewervelden komen in regio niet voor.	Nee

Locatie 5 – RWZI Dreumel

Plangebied

Dit terrein is gelegen aan de Kooiweg in Dreumel, aan de noordzijde van de RWZI. Het bestaat een deel van een weiland en een rij bomen. Aan de westkant is een natte boschage met een oude wiel en aan de oostzijde een wilgentenenkwekerij en eendenkooi de Lageveldse Kooi. Aan de zuidzijde van de RWZI stroomt de Grote Wetering. Het plangebied zelf wordt begrensd door een rij knotwilgen en de toegangsweg aan de westzijde en een watergang aan de oostzijde.

Figuur 15. Ligging van locatie 5.

Figuur 16. Indruk van locatie 5.

Werkzaamheden

Er is een concept ontwerp met een waterbuffer, zonnepanelen en de kap van de noordelijke bomenrij op terrein RWZI (figuur 17).

Voorlopig ontwerp locatie 5 Dreumel

Ontwerp:

- Waterplas verbinden met A-watgang aan westzijde.
- Landschappelijke inpassing waterplas aan oostzijde middels verlengen bestaande houtsingel tot aan noordzijde plangebied. Noordzijde begrenzing plangebied naar akker middels houtsingel (perceelbegrenzing).
- In de waterplas overgang van oost naar west van open water naar rietoevers en rietmoeras in aansluiting op verbosd moeras (NNN) westzijde plangebied.
- Rondom waterplas en onder zonnepanelen aan de zuidzijde, bloem- en kruidenrijke vegetatie.
- ca. 165 m² zonnepanelen in twee rijen zuidgericht. Opstelling panelen minimaal 80 cm hoogte boven maaiveld zodat voldoende licht- en luchttoevoer kan plaatsvinden onder de panelen.
- Zomerpeil +3.10 +NAP, waterberging tot maximaal +3.40 NAP
- Thermorefugium in waterplas, verdieping waterbodem naar 1,5 m
- Vissenbossen in verdiepte deel plas
- rietmoeras, vissenbossen, kruidenrijk gras en houtsingel: vergroten biodiversiteit
- Beheer en onderhoud waterplas middels maaiboot
- Beheer en onderhoud rietmoeras tevens vanaf onderhoudspad rondom waterplas

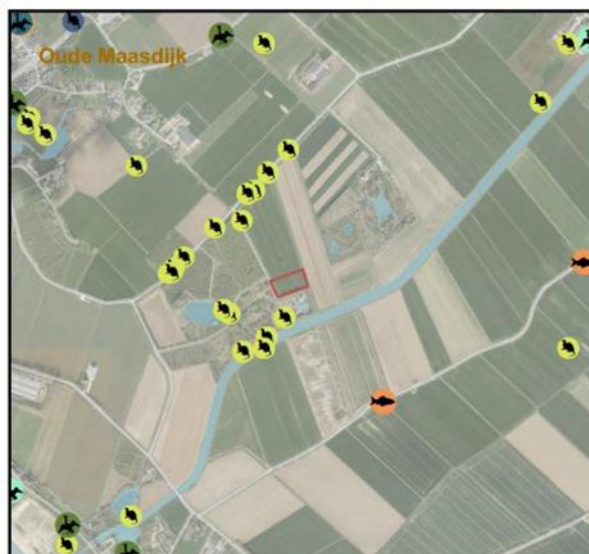

Figuur 17. Voorlopig ontwerp locatie 5.

Quickscan soorten

Brononderzoek: geen rapporten bekend.

Brononderzoek NDFF:

Legenda

- Boerenzwaluw
- Groene specht
- Spreeuw
- Zwarte roodstaart
- Grote modderkruiper
- Bever
- Bunzing
- Gewone dwergvleermuis
- Plangebied

Figuur 18. Waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen tien jaarbinnen een straal van ca. 1 km van het plangebied (bron: NDFF).

Veldonderzoek en eventuele aantasting beschermde soorten locatie 5.

Locatie 5	Mogelijk aanwezig	Toelichting	Aantasting
<i>Zoogdieren</i>	Leefgebied wezel, hermelijn; burchten bever west.	Foerageergebied en kleine kans verblijfplaats onder bomen RWZI noord en rond knotwilgen westkant. Bever is aanwezig in aangrenzende kooibos en watergang west.	Ja, want kap en verwijderen houtsingel. Aannemen dat dat leefgebied kleine marters is en direct compensatie bieden door struweel aan te planten onder nieuwe houtsingels en werken buiten periode 15 maart tot 1 september. Nader onderzoek naar beverburchten binnen 100 meter i.v.m. evt. verstoring.
<i>Vleermuizen</i>	Diverse algemene soorten.	Verblijfplaats mogelijk in gebouwen RWZI maar niet in te kappen bomen want daarin geen geschikte holten. Foerageergebied rondom plangebied overal. Grasland marginaal geschikt.	Mits niet 's nachts wordt gewerkt nee. Foerageren kan ook boven nieuwe water en in omgeving. Waterbuffer en groen brengt hierin verbetering.
<i>Vogels</i>	Jaarrond beschermde soorten	Ingreplocatie niet geschikt voor roofvogel, uilen- of andere jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Veel lage ongeschikte bomen en geen grote nesten in te kappen bomen.	Nee. Verlies foerageergebied voor uilen en roofvogels minimaal, gezien grote actieradius van de soorten.
<i>Vogels</i>	Algemene broedvogels	Mogelijk aanwezig in bomen noordzijde, in knotwilgen west en omringend gebied. Kleine kans op weidevogels.	Mogelijk verstoring broedvogels en aantasting nesten tijdens aanleg en kap. Werken buiten broedseizoen.
<i>Reptielen en amfibieën</i>	Nee	Aangrenzende watergang oost zonder vegetatie op bodem of oever. Erg schoon.	Nee
<i>Vissen</i>	Nee	Erg kale sloot oost.	Sloten rondom blijven bovendien intact, dus nee.
<i>Planten</i>	Nee	Betreft voedselrijk intensief grasland.	Nee
<i>Ongewervelden</i>	Nee	Binnen plangebied geen water. Westelijke sloot te schoon.	Nee

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden Waal. Locatie 3 (Veerweg, Wamel) ligt hier van de vijf locaties het dichtste bij, op 320 meter afstand. Rijntakken betreft voornamelijk Vogelrichtlijngebied maar een deel is Habitatrichtlijngebied.

Figuur 19. Natura 2000-gebied Rijntakken (groen) ten opzichte van de plangebieden.

Effecten Natura 2000

De werkzaamheden betreffen hoofdzakelijk graafwerkzaamheden. Mogelijke storingsfactoren zijn geluid, trilling, licht (indien in het duister wordt gewerkt) en optisch verstoring. Gezien de afstand van minimaal enkele honderden meters en de tussenliggende dorpen/dijken worden er geen verstoringen of aantastende effecten op Rijntakken of andere Natura 2000-gebieden verwacht. Wel zouden stikstofemissies door graafmachines, voertuigen of generatoren stikstofnormen kunnen overschrijden. Dit dient voor elke locatie middels een Acrius-berekening te worden vastgesteld.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Locatie 5 (RWZI) ligt in de Groene Ontwikkelingszone van de Provincie Gelderland. Als men iets wil bouwen of ontwikkelen in deze Groene Ontwikkelingszone, moeten de kernkwaliteiten van het gebied versterkt worden door natuur- en landschapselementen aan te leggen.

Figuur 20. Ligging Groene Ontwikkelingszone ten opzichte van locatie 5.

Groene Ontwikkelingszone deelgebied 61: Land van Maas en Waal.

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- Ontwikkeling ecologische verbingszone Bergharen - Maas en Bergharen - Fort St. Andries met natte bossen, *water* en *moeraszones*
- Vermindering barrièrewerking N322 en N329
- Ontwikkelen *weidevogelpopulaties* en *wintergastenweiden*
- Ontwikkeling populaties van *water-, oever- en moerasvogels*
- Ontwikkeling bossen, bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- Ontwikkeling biotopen voor *vlinders*, reptielen en *amfibieën* en vogels van cultuurlandschappen
- Ontwikkeling eendenkooien, oude polderstructuren en andere cultuurhistorische patronen en beheersvormen (grienden)

Effecten NNN

Het project heeft een natuurversterkend effect door de aanleg van tenminste een extra rij bomen (en struweel) aan de oostzijde van het plangebied en extra struweel aan de noordzijde. Verder zullen er afhankelijk van de definitieve inrichting positieve effecten op weide-, water-, of moerasvogels, vlinders en mogelijk amfibieën optreden.

Conclusie en aanbevelingen

Wet natuurbescherming: soortbescherming

Er dient nader onderzoek plaats te vinden naar de volgende beschermde soorten in en direct rond de plangebieden. Voor kleine marters dient struweel opgenomen te worden in inrichting. Verder zijn er ecologische aanbevelingen in het navolgende opgesteld.

Locatie 1 - Beneden Leeuwen, Veesteeg

Nader onderzoek:

Kamsalamander, poelkikker en grote modderkruiper.

Verdere eis: compensatie leefgebied kleine marters middels minimaal 70-100m struweel/heg met inheemse bes-/ notendragende soorten.

Overige ecologische aanbevelingen:

- Inrichten met rabatten / geulen;
- Poelen ten gunste van amfibieën (visvrij).

Locatie 2 – Dreumel, Margietstraat

Nader onderzoek:

Kamsalamander, poelkikker, heikikker, rugstreeppad, grote modderkruiper, beverburcht.

Verder eis: compensatie leefgebied kleine marters (wezel, hermelijn en bunzing) inrichten middels minimaal 50 meter elzen/knotwilgen/struweel/heg en werken buiten periode 15 maart tot 1 september.

Overige ecologisch aanbevelingen:

- Rabatten deel van zuid doortrekken naar noord;
- Optimaliseren bestaande kikkerpoel (snoeien, opschonen) en tweede ernaast aanleggen
- Struweel van inheemse soorten (bv. meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, Spaanse aak, veldesdoorn, krentenboompje, fruitbomen) aan zuidkant of oostkant;
- Geen visstekken/parkeerplaatsen;
- Ijsvogelwand herstellen en 1-2 m hoge oeverwaluwand aanleggen op zuidoever, met ingangen richting noord.

Locatie 3 – Wamel, Veerweg

Nader onderzoek:

Steenuilverblijfplaatsen binnen 200 meter van plangebied, i.v.m. aantasting essentieel foerageergebied bij meerdere dagen achtereen water.

Verdere eis: compensatie leefgebied kleine marters (wezel en hermelijn) middels minimaal 50 meter struweel of heg met inheemse bes-/ notendragende soorten op/nabij wallen en werken buiten periode 15 maart tot 1 september.

Overige ecologisch aanbevelingen:

- Inrichten met hoogteverschillen waarvan grootste deel jaarrond met ondiep water en klein deel met jaarrond ca. 1,5m diep water (voor amfibieën). Winterhabitat in strooisel onder struweel/ in wal;
- Struweel van inheemse soorten (bv. meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, Spaanse aak, veldesdoorn, krentenboompje) aanleggen op de wallen.
- Wal inzaaien met bloemrijk kruidengrasland (inheemse soorten).
- Ecologisch maaibeheer.

Locatie 4 – Dreumel, Griendweg

Nader onderzoek:

Bever, kleine marters, waterspitsmuis, vleermuizen, roofvogels en uilen, grote modderkruiper, kamsalamander, heikikker, poelkikker.

Overige ecologische aanbevelingen:

- Gefaseerd werken, eerst noordelijke helft, 2 jaar later zuidelijke helft aanpakken;
- Overjarig stevig waterriet behouden/uitbreiden: beheer op afstemmen;
- Geen wandelpad door gebied; er is al een klompenpad rondom;
- Geen extra vissersplekken creëren buiten bestaande plekken aan noordwestkant;
- Griend herstellen met behoud kenmerkende wilgen en historische watergangen.

Locatie 5 – Dreumel, RWZI

Nader onderzoek:

Beverburchten binnen 100 meter van plangebied.

Verdere eis: compensatie leefgebied kleine marters door middels struweel van inheemse soorten (bv. meidoorn, sleedoorn, Gelders roos, Spaanse aak, veldesdoorn, krentenboompje) aan te leggen tussen alle nieuwe bomen. Kiezen voor inheemse vrucht- of nootdragende bomen en struiken. Verder werken buiten periode 15 maart tot 1 september.

Overige ecologische aanbevelingen:

- Water (deels) als moeras / plas-dras inrichten;
- Water voor amfibieën inrichten: alleen water tussen half maart en 1 september, daarna droog;
- Gebied visvrij houden middels aanpassing aan inlaat.

Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming

Natura 2000

Er worden geen negatieve fysieke of versturende effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Wel dient in verband met de stikstofuitstoot een Aeries-berekening voor elke locatie te worden uitgevoerd.

NNN

Overlegd dient te worden met de Provincie Gelderland over een akkoord tot de voorgenomen ingreep binnen de Groene Ontwikkelingszone op locatie 5. Er zijn natuurversterkende effecten door de aanleg van houtsingels, struweel en een nat gebied. In hoeverre dit voldoende wordt geacht dient te worden besproken.

Literatuur

- *Blom Ecologie B.V.*, 2017. Notitie onderzoek grote modderkruiper Leeuwse Veld. In opdracht van Van Wanrooij Projectontwikkeling. Kenmerk BE/2017/177/n.
- *Blom Ecologie B.V.*, 2018. Notitie Het Leeuwse Veld herziening 2018, Beneden-Leeuwen. In opdracht van Van Wanrooij Projectontwikkeling. Kenmerk BE/2017/177/n.
- *Ecolybrum*, 2022. Nader onderzoek diverse natuurwaarden Leeuwse Veld, Beneden-Leeuwen. In opdracht van Accent Adviseurs. Kenmerk 21-932.
- *Ecosultancy*, 2021. Quicksan Wet natuurbescherming Van Heemstraweg Beneden-Leeuwen. In opdracht van Accent Adviseurs. Rapport 15561.002.
- *Ecosultancy*, 2021. Aanvullend onderzoek steenuil en huismus Leeuwse Veld Midden te Beneden-Leeuwen. In opdracht van Accent Adviseurs. Rapport 15561.001.
- *Eelerwoude*, 2017. Electrisch vissen en slibmetingen. Info-notitie onderzoek waterpartijen. In opdracht van de gemeente West Maas en Waal.
- *Gras Advies*, 2021. Quicksan Flora en Fauna Wet Natuurbescherming Veesteeg te Beneden-Leeuwen. Projectcode P00221.